

«Фармак»: 90 років на захисті Вашого здоров'я!

«Фармак» – це мій дім, моя сім'я, моє хобі, сенс мого життя.
Генеральний директор ПАТ «Фармак»
Філя Іванівна Жебровська

23 грудня компанія-лідер «Фармак» відсвяткувала свій 90-й день народження. Протягом майже століття змінювалися епохи, політичні напрями і течії, відходили в небуття диктатори та псевдолідери, не раз переформатовувалася карта світу. Врешті-решт традиції та консервативний лад поступилися надшвидкому технологічному прогресу: замість потопуючих у зелені мініатюрних будиночків у центрі столиці нині височіють дзеркальні хмарочоси, а на київських вулицях замість поважних панянок у капелюшках тепер поспішають у справах бізнес-леді, стиль яких – вишукана стриманість. Проте дещо залишилося незмінним – ключові цінності, моральні орієнтири компанії «Фармак». Упродовж дев'яти десятиліть вдалося зберегти й особливу атмосферу на підприємстві: так само, як у далекому 1925-му, у працівників, захоплених улюбленою справою, горять очі та народжуються нові ідеї. Сьогодні компанія «Фармак» – це...

...підприємство з легендарною історією

Офіційним днем народження компанії «Фармак», створеної на базі Київського хіміко-фармацевтичного заводу ім. М.В. Ломоносова, вважається 23 грудня 1925 р. Протягом близько 70 років (за часів існування СРСР) діяльність підприємства була зосереджена на виробництві високоякісних лікарських субстанцій (активних фармацевтичних інгредієнтів – АФІ). Сучасний етап його розвитку розпочався в 90-ті роки ХХ століття, суперечливі ментально й історично. В історії «Фармака» було все: і злети, і поразки, і труднощі «різного калібру».

Після здобуття Україною незалежності підприємство опинилося на межі банкрутства, постала необхідність вибору подальшого вектора роботи і впровадження радикальних стратегій. Поворотним моментом і стартом революційних змін на підприємстві можна вважати 1995-й, коли «комітет спасіння» очолила Філя Іванівна Жебровська. Її життя пов'язане з «Фармаком» з 1980 р., тож коли постав вибір між роботою у престижній аудиторській компанії з «Великої шістки» та порятунком заводу, колектив якого давно став для неї рідним, сумнівів та вагань не було. Професіоналізм екстра-класу в економічній галузі (Філя Іванівна – бухгалтер за освітою), надзвичайна інтуїція, уміння ризикувати та безмежна відданість команді одностайно сприяли пошуку нетривіальних рішень, дозволили зберегти найкраще з існуючого та освоїти нові горизонти.

Зокрема, топ-менеджментом компанії «Фармак» з огляду на нерентабельність виготовлення субстанцій та підвищення вимог до екологічної безпеки було вирішено здійснити демонтаж хімічних потужностей та надати перевагу перепрофілюванню на випуск готових ліків: «Ми розуміли, що в центрі Києва вдосконалити хімічне виробництво неможливо». (Маленька деталь: до 1994 р. у портфелі «Фармака» налічувалося лише 5 найменувань готових лікарських засобів.)

У 1996 р. в рамках програми TACIS (проект Європейського союзу (ЄС) щодо сприяння прискорення економічних реформ у країнах СНД, заснований у 1991 р. – Прим. авт.) Україні та Білорусі було виділено 2,6 млн єкю для створення препарату L-тироксину з метою ліквідації негативних наслідків аварії на ЧАЕС. Науковими розробками щодо виготовлення субстанції і готової лікарської форми займалася група вчених ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка НАМН України», реалізацію технічних завдань – побудову таблеткового виробництва, що відповідало правилам і вимогам GMP, – здійснювала австрійська компанія FALCON. У 1998 р. спеціалісти компанії «Фармак» ввели виробничу лінію в експлуатацію.

...флагман у сфері ендокринології

Плідна співпраця з вітчизняними ендокринологами на цьому не завершилася. Аналіз потреб українського фармацевтичного ринку й імплементація міжнародного досвіду сприяли підкоренню омріяної професійної вершини – освоєнню сегмента інсулінів. 1999-го з упаковки in bulk Фармасуліну (високотехнологічного рекомбінантного людського інсуліну) стартувало партнерство з американською компанією Eli Lilly, а вже через 4 роки було підписано угоду про передачу компанії «Фармак» ліцензійної технології

виробництва його готової лікарської форми. З 2005 р. функціонує технологічна лінія з випуску людських генно-інженерних інсулінів (із використанням субстанцій Eli Lilly).

Показник продажів інсулінів «Ф», з якого компанія розпочинала діяльність у далекому 2000 р., сьогодні сягнув рівня понад 30%, а інсуліни виробництва «Фармак» здобули довіру як лікарів, так і споживачів. Для утримання цієї високої планки і з метою максимального вдосконалення технологічного процесу працівниками компанії «Фармак» і їх колегами з Eli Lilly забезпечуються безперервний моніторинг дотримання норм і правил виробництва, контроль якості. Ефективно функціонують хіміко-фармацевтична, мікробіологічна та біотехнологічна лабораторії. Забезпечується перевірка якості лікарських засобів на всіх етапах технологічного

процесу, і цей непростий іспит компанія щоразу складає на «відмінно».

На нинішньому етапі портфель компанії містить практично всі сучасні цукрознижувальні препарати, які використовуються в терапії цукрового діабету 1 і 2 типів та його ускладнень (Ізодибут®, Глібенкламід, Глібофор, Діаглізид®, Діаглізид® MR, Діапірид®, Діаформін®, Діаформін SR, Фармасулін® Н, Фармасулін® Н 30/70, Фармасулін® Н NP), гіполіпідемічний засіб Аторвакор®, тиреотропні засоби Йодид-Фармак® та L-Тироксин Фармак та ін., і постійно поповнюється. У загальному обсягу продажів частка препаратів ендокринологічного профілю становить 11%.

...лідер вітчизняної фармацевтичної галузі

У 2014 р. частка компанії «Фармак» серед усіх виробників лікарських засобів на українському

ринку становила 5,6%, серед вітчизняних підприємств – 16,4%. Окрім ендокринологічного напрямку, її діяльність сфокусована на випуску ліків для терапії респіраторних, кардіоваскулярних захворювань, патології шлунково-кишкового тракту, нервової системи, опорно-рухового апарату, створенні антимікробних агентів.

В асортименті компанії «Фармак» понад 300 найменувань лікарських засобів. Щороку він поповнюється близько 20 новими засобами. На різних етапах досліджень знаходяться 74 сполуки (40 МНН).

Сьогодні завод з випуску лікарських препаратів – це комплекс з автономним живленням, герметичними приміщеннями, фільтрами води і повітря, стерильними шлюзами. Його виробничі потужності відповідають вітчизняним правилам та загальноєвропейським критеріям GMP (Good Manufacturing Practice), за останні 15 років уведено в експлуатацію 20 сучасних технологічних майданчиків та мікробіологічну лабораторію, оснащену за останнім словом науки й техніки. Результат вражає: щорічно тут випускається 993 млн (!) таблеток, налагоджені лінії для виробництва драже, капсул, туб, рідких форм (спреїв, флаконів, ампул та картриджів), шприців та поліетиленових флаконів.

Майже 7% прибутку «Фармак» інвестує в наукові дослідження та новітні розробки, у цій сфері задіяні 110 співробітників, отримано більш ніж 50 патентів, щорічно надається понад 10 охоронних свідоцтв.

На «Фармак» покладено величезну відповідальність – підприємство є бюджетоутворюючим у Подільському районі м. Києва, великим платником податків; саме за рахунок цих коштів живе район і частково столиця.

Якісна сировина, сучасне технологічне обладнання, дотримання стерильних умов, хірургічна точність, ювелірна майстерність, персональна відповідальність, глибокі знання... Неваже це можливо в умовах українського підприємства? На «Фармаку» – однозначно!

...першовідкривач європейського ринку

Першими кроками представника української фармацевтичної індустрії на ринку ЄС стали реєстрація і маркетинг (у партнерстві з німецькими колегами) у 22 державах генеричного рентгеноконтрастного засобу для проведення магнітно-резонансної томографії Магнегіта® (гадопентетату димегломін) у 2007 р. Підкорення, здавалося б, недосяжної вершини (виведення на європейський ринок відбулося в день закінчення дії патентного захисту оригінального засобу та, до речі, було ініціативою колективу, а не вказівкою «згори») яскраво продемонструвало злагодженість роботи, відповідальний підхід, здатність долати мовні бар'єри та працювати бездоганно навіть у гранично стислі терміни. Українські препарати отримали високу оцінку європейських експертів, а згодом і пацієнтів.

«Я глибоко пишаюся тим, що саме фахівці «Фармак» – ці золоті голови! – першими в Україні змогли зробити такий прорив, бездоганно виконати настільки амбітне завдання і здійснити заповітну для кожного фармвиробника мрію! «Знак якості» – це не просто високі слова, а сутність нашої роботи», – прокоментувала досягнення своєї команди Ф.І. Жебровська. Тоді, у 2007-му, вона висловила надію, що проект стане першою, але не останньою «українською ластівкою» на європейському фармацевтичному просторі. І не помилилася.

Нещодавно світова медична спільнота знову заговорила про досягнення українських науковців. У жовтні 2014 р. в рамках Третього противірусного конгресу, який відбувся у м. Амстердам (Нідерланди), на міжнародній арені вперше було представлено нові багатобіочі результати досліджень українського препарату Амізон. Міжнародною групою дослідників Іллінойського технологічного інституту (David Boltz,

